Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr. 22
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolfŭ Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinr. Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daub; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIII.

„Gazeta“ ese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 122. Braşovŭ, Vinerĭ 1 (13) Iunie 1890.

Braşovŭ, 31 Maiu st. v.

Evenimentulŭ celŭ mai importantŭ alŭ ḑilei suntŭ declaraţiunile, ce le-a făcutŭ ministrulŭ de esterne conte Kalnoky în comisiunea bugetară a delegaţiunei austriace asupra raporturilorŭ monarchiei nóstre cu puterile marĭ şi micĭ.

Cu multă încredere a accentuatŭ d-lŭ Kalnoky, că alianţa puterilorŭ centrale nu numai că nu s'a slăbitŭ, ci s'a mai clarificatŭ şi întăritŭ şi că raporturile Austro-Ungariei cu Germania nu mai lasă nimicŭ de doritŭ. Cu ocasiunea acésta ministrulŭ de esterne a făcutŭ „energicului“ împĕratŭ alŭ Germaniei unŭ complimentŭ din cele mai măgulitóre, ḑicêndŭ că individualitatea sa pronunţată eschide orĭ-ce îndoielĭ în legăturile strînse dintre ambele împĕrăţiĭ. Totodată a asiguratŭ, că retragerea prinţului Bismarck n'a adusŭ nicĭ o schimbare în raporturile acestorŭ state.

Din declaraţiunile de mai susŭ se póte conchide, că contele Kalnoky consideră aḑĭ raporturile cu Germania mai sigure şi mai clare, decâtŭ erau pe timpulŭ, când se afla prinţulŭ Bismarck în fruntea guvernului germanŭ.

Totŭ aşa de mulţămitŭ este ministrulŭ de esterne şi cu declarările, ce le-a făcutŭ de curêndŭ cabinetulŭ din Roma în favórea triplei alianţe, dér nu négă că duşmanii acestei alianţe au încercatŭ şi încércă mereu a-o sparge şi a deştepta îndoielĭ şi neîncredere în esistenţa ei. Se vede de aicĭ, că în timpulŭ din urmă cabinetulŭ din Viena a avutŭ sĕ lupte cu multe intrigĭ, ce s'au ţesutŭ în potriva triplei alianţe şi carĭ, după mărturisirea lui Kalnoky, se mai continuă şi acuma.

Raporturile cu celelalte state marĭ ministrulŭ de esterne le găsesce pe deplinŭ mulţămitóre, şi pe basa acésta speră, că orĭ ce pericule s'ar ivi, se vorŭ puté aplana în favórea păcii generale.

In ce privesce statele micĭ resăritene contele Kalnoky a vorbitŭ întâiu de Bulgaria, apoi de Serbia şi în urmă de România.

Pentru Bulgarĭ d-lŭ Kalnoky n'are decâtŭ cuvinte de laudă; ei, ḑise elŭ, continuă a se consolida în tótă liniştea, susţiindŭ raporturile cele mai bune cu vecinii şi mai alesŭ cu Turcia suzerană. Astfelŭ creditulŭ Bulgariei şi bunăstarea ei va cresce pe ḑi ce merge şi viitorulŭ ei, care zace în propria ei mână, pare asiguratŭ.

Cu Serbia d-lŭ Kalnoky nu e mulţămitŭ. In bunăvoinţa guvernului şi a regenţei sêrbescĭ de a întreţiné cele mai bune raporturĭ cu monarchia nóstră nu se îndoiesce, dér autoritatea lorŭ nu este atâtŭ de tare ca sĕ pótă pune stavilă curentului duşmănosŭ Austro-Ungariei, ce s'a ivitŭ în Serbia, de când cu abdicarea regelui Milanŭ. Intrega pressă sêrbéscă, care se bucură de cea mai mare libertate, este ostilă monarchiei nóstre, ḑice d-lŭ Kalnoky, şi aşa raporturile cu miculŭ regatŭ s'au încordatŭ. „Nu va fi vina nósră“, ḑice ministrulŭ, „décă în viitorŭ atitudinea nóstră faţă cu Serbia nu va mai fi atâtŭ de prevenitóre.“ Spre a se evita acésta d-lŭ Kalnoky cere dela guvernulŭ şi regenţa sêrbéscă dovedĭ, că posedŭ şi autoritatea a-şĭ aduce la valóre asigurările. Acésta nu eschide ca Serbia sĕ susţină bune raporturĭ cu Rusia, carĭ le doresce şi contele Kalnoky.

E învederatŭ, că contele Kalnoky şi-a datŭ tótă silinţa, ca mustrândŭ pe Sêrbĭ sĕ cruţe susceptibilitatea Rusiei, care îĭ protegéză aḑĭ. Numai aşa se póte esplica, că d-lŭ Kalnoky face rĕspundĕtóre întrégă pressă sêrbéscă pentru atitudinea şovăitóre a guvernului sêrbescŭ.

Dér guvernulŭ sêrbescŭ susţine într'o notă, ce a trimis'o la Viena în urma declaraţiilorŭ lui Kalnoky, că nu s'a petrecutŭ nimicŭ în Serbia ce ar puté sĕ conturbe raporturile ei amicale cu monarchia nóstră şi declară, că cu tóte mĕsurile de represiune, ce le-a luatŭ guvernulŭ ungurescŭ cu privire la importulŭ de porcĭ, guvernulŭ sêrbescŭ va rĕmâné credinciosŭ declarărilorŭ sale de mai înainte.

In sensulŭ espunerei contelui Kalnoky, Austro-Ungaria nu se mai póte mulţămi cu aceste declarărĭ platonice de amiciţiă ale Sêrbilorŭ. Ce va face dér ca sĕ priméscă şi dovedile dorite? Acésta e gréua întrebare a momentului.

Cu Românii, ḑise d-lŭ Kalnoky, monarchia susţine cele mai amicabile raporturĭ; numai raporturile comerciale-politice stagnéză şi, ceea ce e mai tristŭ, d-nulŭ Kalnoky constată, că nu s'a aflatŭ încă din nicĭ o parte modulŭ spre a ieşi din acéstă stagnaţiune. Tristŭ de totŭ! Care sĕ fiă causa? Domnulŭ Kalnoky o indică indirectŭ vorbindŭ de „vecinulŭ germanŭ“, cu care trebue sĕ se stabiléscă în viitorŭ mai bune raporturĭ comerciale-politice. Atuncĭ póte se va afla şi cheia pentru îmbunătăţirea raporturilorŭ comerciale cu România, care, cum ḑise delegatulŭ Lupulŭ din Bucovina, are interese omogene cu monarchia nóstră.

DIN AFARĂ.

Caprivi despre Bismarck.

In şedinţa comisiunei militare dela 9 Iuniu n. cancelarulŭ germanŭ *Caprivi* a ţinutŭ o vorbire, în care a atinsŭ şi retragerea lui Bismarck. „Retragerea lui Bismarck din serviţiulŭ statului“, ḑise Caprivi, „a lăsatŭ în urma sa astfelŭ de relaţii, carĭ după natura lorŭ nu suntŭ aşa de sigure, cum erau atuncĭ, când încă figura lui vrăjitóre sta înaintea lumeĭ. O miiă de lucrurĭ deosebite, carĭ în sine s'ar părea că au rĕmasŭ aceleaşĭ, aparŭ deodată însoţite de totŭ atâtea semne de întrebare, pe când ele înainte de retragerea lui erau provĕḑute cu sĕmnulŭ esclamaţiunei. Inţelegŭ pré bine, de ce D-Vóstrĕ aţĭ doritŭ ca sĕ nu se întémple astfelŭ, séu *baremĭ de ar veni elŭ érăşĭ la loculŭ ce l'a părăsitŭ* (vii contradicerĭ); dér odată totŭ trebuia sĕ se întémple acésta şi astelŭ s'a şi întêmplatŭ. Şi cele mai simple lucrurĭ aḑĭ noŭĕ ne suntŭ fórte grele, fiind-că greutatea lui (a lui Bismarck) nu mai cade în cumpĕnă.... Lăsaţĭ sĕ mai trécă încă unŭ anŭ şi atuncĭ, décă va fi de lipsă, voiu lua posiţiă în potriva contrastelorŭ c'o desĕvîrşită plăcere de luptă. Aḑĭ încă stau înaintea luptei încătuşatŭ.“

In decursulŭ desbaterilorŭ *Richter* a mai observatŭ următórele faţă cu Bismarck: „Retragerea principelui Bismarck a fostŭ o necesitate necondiţionată; la reîntórcerea lui nicĭ că se mai póte gândi. Pentru pace ar fi cu multŭ mai folositorŭ, décă în Friedrichsruhe „s'ar face mai puţină politică esternă.“ Acea declaraţiă a cancelarului Caprivi, prin care cere sĕ i-se dea pace timpŭ de-unŭ anŭ de ḑile, nu e tocmai înşelătóre (Ilaritate.) Din punctŭ de vedere alŭ partidei opoziţia ar trebui sĕ-lŭ silésca cu atâtŭ mai vêrtosŭ. Noi însĕ acésta nu vomŭ face-o, fiind-că noi nu aflămŭ vióţa politică în descoperirea astorŭ felŭ de contraste...“

Deschiderea căilorŭ ferate stra tegice germane.

Şefulŭ statului majorŭ generalŭ alŭ armatei germane, generalulŭ de cavaleriă contele Waldersee, a plecatŭ la Baden ca sĕ deschidă căile ferate strategice din sudulŭ Germaniei. Despre însemnătatea acestorŭ căi ferate scriu foile germane:

„Prin liniile ferate nou construite, respective reconstruite, Germania sudică dispune acum de *şépte căi ferate cu douĕ rêndurĭ de şinĭ pentru transportulŭ trupelorŭ dela ostŭ cătră vestŭ*, şi anume liniile: Mainz-Frankfurt-Hof, Mainz-Würzburg-Eger, Mannheim-Crailsheim-Eger, Germersheim-Bietigheim-Regensburg, Karlsruhe-Stuttgart-Ulm-Passau, Strassburg-Villingen-Ulm-München, Mühlhausen-Leopoldshöhe-Aulendorf-München cu ramurile Weizen-Immerdingen şi Tuttlingen-Beuren-Sigmaringen (aflătóre în construcţiune.) Linia acésta din urmă mai are scopulŭ a evita drumulŭ prin Elve-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(15)

Paulŭ Sudram.

Novelă, de *H. Tharau*, trad. lib. de Julia.

Se apropiau sĕrbătorile Crăciunului, timpŭ, precum îşĭ închipuia Margareta, bogatŭ de bucurii liniştite. Antipatia lui Sudram cătră orĭ ce lucsŭ şi cheltuelĭ zadarnice se dovedì şi în casulŭ acesta, căcĭ pe fiica lui adoptivă o crescù departe de numĕrósele trebuinţe de prisosŭ, întrĕ carĭ suntŭ crescuţĭ cei mai mulţĭ copii din dilele nóstre. Astfelŭ Margaretei îi rĕmase necunoscutŭ în tótă splendórea lui obicĭnuitulŭ pomŭ de Crăciunŭ alŭ caselorŭ avute, încărcate cu jucării preţióse, ér mai târḑiu strălucitórele decoraţii de balŭ.

Cu tóte acestea în séra Crăciunului era în atelierŭ unŭ minunatŭ pomŭ de Crăciunŭ, împodobitŭ cu lilii albe şi cu nenumĕrate luminĭ, ce ardeau, ér pe tapetulŭ de muschiu la rădĕcina pomului Margareta afla totdéuna o jucăriă simplă, mai târḑiu o carte, o gravură de-a artiştilorŭ vechĭ, orĭ modelulŭ unei statue renumite, dreptŭ darŭ dumneḑeescŭ, ce-i era destinatŭ în acea ḑi şi pe care trebuia sĕ'lŭ păstreze.

Altfelŭ era ceremonia Crăciunului în copilăria ei şi altfelŭ în juneţa sa, când 'i era permisŭ sĕ adune în jurulŭ ei unŭ numĕrŭ de orfanĭ, spre a le împărţi darurĭ şi la a cărorŭ întrunire a petrecutŭ multe óre fericite.

In anulŭ acesta încă se ocupa Margareta cu asemenea pregătirĭ, dér se plângea adese-orĭ, că'i lipsesce disposiţia pentru festivităţĭ. Ea nu putea nicĭ decâtŭ sĕ-şĭ asemene presentulŭ cu trecutulŭ, şi o presimţire durerósă 'i spunea, că nu va trece festivitatea acésta, fără de a nu se decide asupra sorţii sale.

Cu câtŭ mai multŭ se apropia ḑiua Crăciunului, cu atâtŭ mai multŭ se întăria fiinţa mirelui în acéstă presimţire a ei.

Se vedea, că'lŭ predomnesce o mare mişcare interióră. Elŭ venia şi mergea ca unulŭ ce e chematŭ a folosi fiă-care moment cu lucrurile lui aşa, încât nu-i rĕmânea timpŭ nicĭ de a se odihni, nicĭ de a-se cugeta. Tot-deodată elŭ îşĭ arăta faţă de ea deplina lui consideraţiune mai multŭ ca până acum.

„Incă nicĭ-odată“, ḑicea Margareta, „n'a fostŭ elŭ aşa de blândŭ şi de bunŭ faţă de mine; nicĭ-odată aşa de abundantŭ în nenumĕrate şi micĭ atenţinĭ, cu care totdéuna mé încunjura şi pe carĭ acuma sciu sĕ le preţuescŭ mai multŭ ca orĭ şi când.“

Dênsa îşĭ propuse decĭ, ca, dreptŭ celŭ mai bunŭ darŭ de Crăciunŭ, dăruitorului tuturorŭ bunĕtăţilorŭ, sĕ-i ofere o inimă mulţămitóre pentru o sórte, de care multe arŭ puté-o invidia.

Séra de douĕḑecĭ şi patru Decemvre sosise. Margareta în onórea festivităţii şi-a depusŭ doliulŭ şi s'a îmbrăcatŭ în albŭ, cum scia că-i place mirelui ei sĕ fiă în acéstă séră. Ea avea o minunată şi înălţătóre disposiţiune sufletéscă. I-se părea, ca şi când deja rugăciunea ei i-ar fi ascultată; aşa de pacĭnicŭ, aşa de veselŭ îi bătea inima. Mai că doria, ca încă astăḑĭ sĕ păşéscă cu Sudram înaintea altarului; astăḑĭ încă sĕ pronunţe pe buze cuvêntulŭ ce-o va lega pe vecĭ cu elŭ, aşa de mângăiată se simţia, aşa de sigură într'o putere, ce era mai pre susŭ şi mai tare decâtŭ a ei proprie.

Era obiceiulŭ casei, ca tatălŭ ei sĕ aşede pomulŭ de Crăciunŭ, pe când Margareta sta aşteptândŭ în altă odaiă până o chiama. Astăḑĭ venì elŭ mai curêndŭ ca altădată. Era óre momentulŭ armoniosŭ alŭ festivităţii ceea ce-i lumina trăsurile feţii sale? — séu luminile pomului Crăciunului făceau sĕ-i strălucéscă faţa?

„Nicĭ-odată“, ḑise uimita fetiţă, „nu l'am vĕḑutŭ aşa de frumosŭ, nicĭ-odată aşa de tînĕrŭ.“

Şi cu unŭ timbru deosebitŭ, ce-i cutremura vocea, ḑise elŭ: „Margareto! încă înainte de a se aprinde luminile Crăciunului, am unŭ darŭ pentru tine, — o scire.“

„O scire?!“ Intrebà cu îndoiélă privindŭ spre elŭ. Ce scire ar mai puté exista pentru dênsa, şi încă una îmbucurătóre? îşĭ gândia ea.

ția, fiind-că Elveția póte veni în situațiunî politicesce fórte panice, décă lăsându a trece trupe prin ea s'ar considera acésta ca o călcare a neutralității. Prin nouĕle linii, Germania sudică e acum legată cu vestulŭ, nu numai prin trei (ca la 1870), ci prin șépte căi ferate cu totulŭ independente și deplinŭ destoinice de orî-ce prestațiunî, și neivindu-se casurî neprevĕḑute, e în stare a'șî arunca la timpŭ puterile combatante peste Rinŭ, care póte fi trecutŭ în raḑa Germaniei sudice pe șése podurî tarî de căi ferate și pe două traiecte cu vaporulŭ. Cu totulŭ se află pentru unŭ eventualŭ marșŭ strategicŭ de-alungulŭ graniței germane nouĕspreḑece trecĕtóre cu calea ferată peste Rinŭ, și șésespreḑece căi ferate (în 1870 numai nouă) punŭ rĕndurile duple de șinî ce mergŭ dela ostŭ spre vestŭ la disposițiunea trupelorŭ.

Nou atentatŭ în contra Țarului.

Ḑiarulŭ „Daily Telegraph" aduce o telegramă, în care este vorba despre unŭ nou atentatŭ în contra vieții Țarului. In urma comunicatului fóiei engleze, nu numai nihiliștii de afară, ci și cei din Rusia desvóltă o mare activitate și iau tóte mĕsurile de lipsă, ca la unŭ semnŭ datŭ sĕ producă o mare esplosiune cu dinamită. Poliția din Petersburgŭ a făcutŭ marî descoperirî în direcția acésta și a constatatŭ, că conjurații au furatŭ din magaziile militare aflătóre în satulŭ Begletti ca la 210 funțî dinamită și 400 cartușe cu diferite materii esplosive. E lucru fórte firescŭ deci, décă poliția din Petersburgŭ, în urma acestei descoperirî, se află în mare agitațiă, dér cu tóte astea e de convingerea, că viéța Țarului de astă-dată va fi mântuită. Țarulŭ, în urma acestei descoperî, a luatŭ mĕsurî ca sĕ fiă străjuitŭ ca nicî-odată.

O desmințire.

„Pol. Corr." primesce din Petersburg scirea, că în cercurile politice de acolo se combate cu hotărîre idea, că Rusia ar fi aplicată a se apropia de Germania, décă Germania va da Rusiei mână liberă în Bulgaria. Rusia, ḑicŭ politicii din Petersburgŭ, n'are lipsă ca sĕ i-se dea mână liberă în Bulgaria, fiindŭ-că ea se ține în reservă față cu Bulgaria, până când desvoltarea evenimentelorŭ va sili pe Rusia la o acțiune cu succesŭ. O strînsă legătură între Petersburgŭ și Berlin ar conturba echilibrulŭ europeanŭ și asta ar periclita și apropierea dintre Rusia și Francia. Intêlnirea Țarului Alesandru cu împĕratulŭ Wilhelm nu va înriuri de locŭ asupra politicei rusescî; întêlnirea acésta la totŭ casulŭ va fi folositóre pentru bunele relații dintre Rusia și Germania, dér nicî vorbă nu póte fi, ca ea sĕ facă o schimbare esențială în raporturile puterilorŭ europene. Rusia află basele siguritâții în libertatea acțiunei sale față cu tóte statele și în aperarea bunei înțelegerî între ea și Francia, tocmai așa, precum Germania își află siguritatea sa în susținerea triplei alianțe pentru durată.

Inzadarŭ se cugetă; privirea ei era mai multŭ uimită decâtŭ curiósă. Și totușî da! scia, că acea scire trebuia sĕ fiă decisiunea asupra sĕvîrșirei legăturei ei, ca darŭ, — „ca scire". Putea ea sĕ ascundă, că vestea nu-i îmbucurătóre pentru dênsa? In disposiția ei de astăḑî mai că se înșela în propria-i bucuriă!

Ca unŭ copilŭ ascultătorŭ își puse Margareta mâna în mâna lui.

„Eu sunt decisă", ḑise dênsa ridicându-șî privirea spre elŭ.

Elŭ o contemplă cu admirațiune și ca unŭ fulgerŭ așa'i deșteptară cuvintele ei sentimentele lui. Elŭ totdéuna în tóte a înțeles'o, acum însĕ n'o înțelegea.

Plinŭ de iubire îi neteḑi Sudram mâna, ce-i era încă în a lui.

„Eu credŭ, că tu încă nu mĕ înțelegî, Greto", ḑise elŭ zîmbindŭ. „Eu vorbiamŭ de unŭ darŭ, ce ți'lŭ aducŭ — nu de unŭ darŭ, de o jertfă din partea ta."

(Va urma.)

Espunerea contelui Kalnoky

făcută la 9 Iuniu în comisiunea bugetară a delegațiunei austriace.

Inainte de a întra în meritulŭ lucrului, contele Kalnoky ḑise, că nimenî nu se póte îndoi într'aceea, că direcția generală a politicei nóstre, precum și basele ei fundamentale au rĕmasŭ neschimbate. Politica nóstră n'ar merita numele de politică, décă din douĕspreḑece în douĕspreḑece lunî s'ar ivi în ea schimbărî. In cadrulŭ direcției generale la totŭ casulŭ se potŭ închipui schimbărî și aicî ministrulŭ trebue sĕ constate, că alianța cu puterile centrale europene nu a slăbitŭ, ci din contră ea s'a limpeḑitŭ și mai bine, s'a înrădăcinatŭ și s'a întăritŭ și mai multŭ.

Ministrulŭ nu întârḑie a declara, că raporturile nóstre cu Germania nicî-odată n'au fostŭ mai intime, mai tarî și lămurite ca acum. Nu puținŭ a contribuitŭ la acésta domnitorulŭ cu marî aptitudinî și fórte energicŭ, care stă în fruntea Germaniei și a căruĭ individualitate bine pronunțată împrăștiă orî-ce negură și șterge orî-ce îndoială.

Schimbarea făcută în oficiulŭ cancelarialŭ alŭ imperiului încă n'a avutŭ nicî o înrîurire asupra raporturilorŭ consolidate ale acestorŭ două state și astăḑî nu cu mai puțină încredere privimŭ pe generalulŭ Caprivi în fruntea guvernului germanŭ, precum amŭ privitŭ până acuma pe Bismarck. Tăria alianței reciproce nimicŭ n'o dovedesce mai multŭ decâtŭ împrejurarea, că nicî schimbarea a trei împĕrațî și a bărbațilorŭ de statŭ n'a avutŭ dreptŭ resultatŭ nicî cea mai neînsemnată urmare. Declarațiile făcute în Berlinŭ și Roma din locurile competente arată câtŭ de multŭ suntŭ convinșî și cei de acolo despre tăria mai pe susŭ de tóte a acestei alianțe. Impre-jurarea, că situația politică generală reclamă *o deplină desvoltare a puterilorŭ de apĕrare a statelorŭ aliate* pentru scopurile pacinice ale alianței, e lucru durerosŭ, dér trebue sĕ ținemŭ sémă de împrejurarea, că aliații noștri cerŭ dela noi *o desvoltare a puterilorŭ de apĕrare* tocmai așa, cum ceremŭ noi dela ei.

Relațiile nóstre cu celelalte state din Europa suntŭ de natură a ne inspira liniște, așa că putemŭ spera, că eventualele pericule se vorŭ aplana în sensulŭ dorinței generale de pace.

Ministrulŭ apoi vorbi despre raporturile cu țĕrile din Peninsula Balcanică. Elŭ ḑise, că raporturile cu Bulgaria suntŭ totŭ cele din anii de mai înainte. Domnia principelui se întăresce mereu și bine în Bulgaria, și cu bucuriă putemŭ constata, că Bulgarii progreséză liniștițî pe calea începută, că creditulŭ țĕrei s'a îmbunĕtățitŭ și că țéra se ocupă acum de îmbunĕtățirea raporturilorŭ comerciale. Se póte ḑice, că *Bulgaria își ține sórtea sa în mâna ei proprie.*

Serbia ne-a încredințatŭ deja în anulŭ trecutŭ, prin guvernulŭ sĕu, că nu se va schimba nimicŭ din raporturile amicale față cu noi. Din partea nóstră s'a făcutŭ totŭ pentru susținerea acestorŭ raporturî. Ministrulŭ Kalnoky apoi ḑise, că curentulŭ, care s'a ivitŭ în Serbia în urma schimbărei tronului și a partidelorŭ, curentŭ, care la totŭ casulŭ e nepretinescŭ față cu monarchia austro-ungară, décă nu chiar dușmănosŭ, a fostŭ mai tare decâtŭ autoritatea regenței și a guvernului, care suntŭ impotente față cu uneltirile necalificabile ale pressei. Pressa în Serbia se bucură de o libertate nemărginită, grație constituției sêrbescî, libertate, pe care numai națiunî fórte civilisate o potŭ pricepe, dér acolo unde scriu elemente politicesce necópte și nevreduice, póte face marî stricăciunî... Atitudinea nóstră față cu Serbia totdéuna a fostŭ binevoitóre de anî de ḑile și nu noi vomŭ fi causa, décă atitudinea acésta, din care Serbia a trasŭ multŭ folosŭ, s'ar schimba în nefavórea ei. Amŭ primitŭ nouă asigurărî, că e o greșélă a crede, că regența nu nisuesce seriosŭ întru susținerea bunelorŭ raporturî cu noi. Noi nu respingemŭ acéstă asigurare, dér vomŭ aștepta, ca pe viitorŭ guvernulŭ sêrbescŭ și regența nu numai prin cuvinte, ci și prin fapte sĕ dovedéscă, că are autoritatea de ar validita vorbele sale și atuncî de sigurŭ nu va lipsi speranța, că bunele relații dorite și de noi se vorŭ susține. Ministrulŭ însĕ declară, că *Serbia trebue sĕ caute ca amiciția ei cu Rusia sĕ nu provóce relații ostile față cu Austro-Ungaria.*

Ce privesce pe *România, raporturile cu ea și cu guvernulŭ ei suntŭ fórte amicale.* Ministrulŭ însĕ regretă că esistă încă rĕsboiulŭ vamalŭ. Privitorŭ la reînceperea tratărilorŭ comerciale Kalnoky ḑice, că ele stagnéză și că din stagnațiunea acésta, cu tóte stăruințele din partea nóstră, n'amŭ pututŭ eși.

Politica nóstră comercială decî reclamă pe viitorŭ o atențiune mai mare și sperămŭ, că deși predomnesce direcția protecționistă, raporturile se vorŭ lămuri, așa că va fi cu putință sĕ restabilimŭ și cu vecina nóstră Germaniă, în privința comercială, unŭ raportŭ mai corĕspunḑĕtorŭ actualei stărî de lucrurî, intențiilorŭ și dorințelorŭ poporațiunei.

După ce sfîrși ministrulŭ Kalnoky, delegatulŭ *Bilinsky* întrebă, că suntŭ prospecte, *ca principele bulgarŭ sĕ fiă recunoscutŭ în curêndŭ,* lucru ce-ar fi de doritŭ, fiindcă împrejurarea, că principele nu este recunoscutŭ, îi slăbesce autoritatea, împrejurare, care s'a vĕḑutŭ și cu ocasia conjurațiunei oficerilorŭ.

Ministrulŭ *Kalnoky* rĕspunse, că asta nu este tocmai așa, pentru că și pe principele Alexandru, deși era recunoscutŭ, l'a detronatŭ o conjurațiune. Kalnoky, din împrejurarea, că poporațiunea a statŭ departe de conjurațiă și de planurile lui Panița, deduce, că conjurațiunea a fostŭ urḑită de elementele neîndestulite din afară și nicî decâtŭ nu s'a născutŭ în interiorulŭ țĕrei. Ce privesce recunóscerea principelui, Kalnoky ḑise, că afacerea este pendentă de tractatulŭ de la Berlinŭ, în urma căruia recunóscerea se póte face numai cu învoirea tuturorŭ puterilorŭ semnatare ale tractatului respectivŭ, lucru care până acum încă nu s'a pututŭ obține.

*

Ḑiarele din Viena primescŭ cu mare însuflețire vorbirea contelui Kalnoky.

„Neue fr. Presse" ḑice, că ministrulŭ comunŭ de esterne rare-orî a mai vorbitŭ cu atâta putere și virtute. Din vorbirea lui reiese, că monarchia nu este dispusă a suferi intrigile din Belgradŭ fără de represalii. Paciința Austro-Ungariei a ajunsŭ la sfêrșitŭ și cuvintelorŭ lui Kalnoky au urmatŭ și faptele. Cine vrea s'o scie acésta, n'are decâtŭ sĕ cetéscă celŭ mai nou ordinŭ alŭ ministrului de agricultură, contelui Bethlen, privitorŭ la importulŭ de vite din Serbia (s'a îngreuiatŭ importulŭ vitelorŭ din Serbia, fiindŭ îndreptată ordinațiunea și contra importului vitelor din România prin Serbia—Red.), și se va convinge, că acestŭ ordinŭ rigurosŭ este unŭ avertismentŭ politicŭ. Entusiasmulŭ pentru Rusia, care se manifestéză în Serbia prin persecuția Austriei, trebue sĕ se sfîrșéscă c'o catastrofă. „N. fr. Presse" își sfîrșesce articululŭ cu aceea, că celŭ mai splendidŭ succesŭ alŭ lui Kalnoky este mărirea siguritâții păcei.

„Fremdenblatt" declară, că cabinetulŭ din Viena nicî-odată n'a ținutŭ cont de monopolisarea simpatiilorŭ Serbiei, nicî lipsa acestora n'o supĕră de locŭ. Enunciațiunile lui Kalnoky au convinsŭ delegațiunea, că conducerea afacerilorŭ esterne este în mânî tarî.

„Wiener Tagblatt" ḑice, că Kalnoky vorbesce încă blândŭ cu copii necrescuțî din Balcanî, dér cu atâtŭ mai mare va fi stricteța, cu care îi va strînge în marginile respective.

După „Deutsche Zeitung", contele Kalnoky n'a descoperitŭ decâtŭ *numai* unŭ punctŭ negru pe orisontulŭ politicŭ; acesta e Serbia.

SCIRILE ḐILEI.

Audiențe. La 9 Iunie n. Maiestatea Sa a acordatŭ audiențe generale la peste 100 persóne. Primițî au fostŭ și d-nii: Vasile *Moldovanŭ,* fostŭ președinte alŭ sedriei orfanale din Dicio-Sân-Mărtinŭ, și maiorulŭ Mihălțianu.

***

„Miraculŭ." Poporațiunea catolică din Galgocz și împregiurime se află în mare ferbere din causa unei întêmplărî neînțelese. Vierulŭ Havranek își nevastă-sa, după lucru de mai multe ore în vii și după ce prândiră, se puseră sĕ dórmă lângă unŭ isvorŭ, aprópe de așa numita pădure tînĕră. Deodată se deșteptă Havranek strigândŭ: „Sfânta maică a Domnului a apărutŭ la isvorŭ, am vĕḑut'o cu ochii mei." Nevastă-sa îi spuse același lucru. Amêndoi împrăștiară scirea despre visiunea lorŭ și partea cea mai mare a poporațiunei catolice, chiar și inteligentă, începù a peregrina la isvorŭ. Comandară sĕ se zugrăvéscă o icónă, după descrierea făcută de cei doi țĕranî, representândŭ pe maica Domnului, așa, că în Joia verde porniră în procesiune la isvorŭ, cântândŭ cântece religióse, cete de ómenî din Galgocz și din comunele învecinate. Incercarea preotului catolicŭ, de a lumina pe ómenî, n'avŭ succesŭ și solgăbirăul încă așteptă sĕ vadă ce sfêrșitŭ va lua lucrulŭ. Autoritățile bisericescî superióre suntŭ datóre sĕ cercetezĕ lucrulŭ. Deocamdată cei carî au vii în apropierea isvorului se bucură, că în casŭ când loculŭ acela s'ar destina pentru peregrinare, își vorŭ vinde vinulŭ repede și cu prețurî bune.

***

Intoleranță religiósă. Cu ocasiunea confirmării într'unŭ institutŭ de fete din Pesta, episcopulŭ Palasthy găsi cu cale sĕ le rostéscă fetelorŭ o vorbire în care ḑise: „In viéța socială vețî veni în atingere și cu creștinî de alte confesiunî. Vĕ facŭ decî atente, că religia catolică, nu'i vorbă, nu opresce a vorbi cu ei și decî și voi putețî vorbi cu ei, dér sĕ nu vĕ încredețî nicî decum necatolicilorŭ, ci sĕ vĕ încredețî esclusivŭ numai catolicilorŭ". Acéstă intoleranță a făcutŭ o rea impresiune nu numai părinților protestanțî ai fetelorŭ din acelŭ institutŭ, ci și părinților catolicî, spune „Pester Lloyd."

***

Trenurile de persóne, micste și de mărfurî, care transpórtă și persóne, carî circulă pe liniile Solnocŭ—P.-Ladany, Oradea-mare—Clușiu, Clușiu—Brașovŭ, Brașovŭ—Predélŭ, P.-Ladany—Dobrițin, Cucerdea—Têrgu-Mureșului, Têrgu-Mureșului—Reghinulŭ-săsescŭ, Mureșŭ-Ludoșŭ—Bistrița, Copșa-mică—Sibiiu, Dobriținŭ—Bĕd-Sân-Mihaiu, Oradea mare—Beiușŭ—Vașcău, Oradea-mare—Kot, Sighișóra—Odorheiulŭ-sĕcuescŭ, afară de stațiunile citate planulŭ mersului trenurilorŭ dela 1 Iunie stilulŭ nou, se oprescŭ condiționatŭ și la cantóne. Numĕrulŭ acestorŭ cantóne se póte vedé în planulŭ mersului trenurilorŭ, ce se află la fiă-care stațiune.

***

Nenorocire. In Făgărașŭ se spăriă calulŭ unui Românŭ, pe care'lŭ trînti și îlŭ răni așa de rĕu, încâtŭ bietulŭ omŭ muri după câteva minute.

Germanii și Maghiarii.

Foile unguresci continuă a'șî vĕrsa pe rêndŭ foculŭ asupra Germanilorŭ, neuitândŭ în acelașŭ timpŭ a spune neadevĕrurî, ca de obiceiu, despre stările interne, și tot-odată a arăta și intențiunile maghiarismului, demascându-se astfelŭ șoviniștii ca ceia ce în adevĕrŭ suntŭ.

„Pester Lloyd" a fostŭ celŭ dintêiu care, dreptŭ rĕspunsŭ la articulii ḑiarelorŭ

„Kreuzzeitung“ și „Volkszeitung“, a spus neadevĕrurile, că „Sașii de multŭ nu se mai gândescŭ la durerile lorŭ „închipuite“, că representanții lorŭ stau în dietă în rêndurile tiranei partide guvernamentale, și unulŭ, care vré sĕ fiă cu o nuanță mai „naționalŭ“, șéde în rêndurile partidei oposiției moderate. Prin urmare, dice fóia jidano-maghiară, nu stă așa rĕu cu apăsarea.“

„Sieb. Deutsch. Tageblatt“ rĕspunde fóiei din Pesta, că afirmările ei suntŭ parte esagerate, parte neadevĕrate. Este esagerațiă a spune, că representanții Sașilorŭ ardelenĭ ședŭ în rêndurile partidei guvernamentale; numai unii representanțĭ se ținŭ de partida numită. E neadevĕrŭ, că Sașii au încetatŭ cu „durerile“ lorŭ și că aceste durerĭ suntŭ „închipuite“. „Unde amŭ renunțatŭ noi vre-odată în scrisŭ orĭ verbalŭ—întrébă fóia națională săséscă — la plângerile nóstre bine 'nte-meiate după dreptŭ și lege? Décă lupta unui poporŭ pentru caracterulŭ sĕu ameninżatŭ și apĕrarea în contra actelorŭ ilegale de volniciă n'ar fi îndreptățite, atuncĭ negreșitŭ că durerile Sasilorŭ ardelenĭ arŭ fi închipuite...

O altă fóiă unguréscă, „Budapesti Hirlap“, care se preface a nu sci, că „sĕlbătĕcia neînțelésă între popóre aliate și neobicĭnuită între popóre culte, ce au dovedit'o „Kreuzzeitung“ și „Volkszeitung“ în articulii lorŭ — cum dicea ea e marfă unguréscă șovinistică, fabricată aci și importată la Berlinŭ pentru a fi arătată lumei germane —dice că nu e— adevĕratŭ ceea ce se susține despre Maghiarĭ, că persecută pe Germanĭ, și se laudă cu libertatea și ospitalitea unguréscă, cu legea șcólelorŭ medii, care prevede obligămêntulŭ învĕțărei limbei germane.

Las'că acestea suntŭ mofturĭ scrise pe hârtiă, dér totŭ fóia unguréscă demască intențiunile maghiarismului și confirmă cuprinsulŭ articulilorŭ foilorŭ germane, dicêndŭ:

„Și noi Maghiarii în Ungaria suntemŭ de asemenea îndreptățițĭ (adecă ca Prusienii — R. G.) a ne crea unŭ statŭ naționalŭ, ba suntemŭ constrînșĭ a folosi pentru acésta tóte mijlócele de dreptŭ și legale (adecă cum înțelege Ungurulŭ șovinistŭ dreptulŭ și legea: pentru elŭ totulŭ, pentru altulŭ cotulŭ. —R. G.), décă nu vremŭ sĕ renunțămŭ la ființa nóstră de statŭ deosebită și fiindcă suntemŭ numai șése milióne Maghiarĭ (adecă cu Jidovii și cu renegații — R. G.), decĭ e pentru noi o necesitate politică cu atâtŭ mai mare a susține caracterulŭ naționalŭ (?) alŭ Ungariei și a ne apĕra în contra influinței streine și pe toțĭ aceia, carĭ se alătură de bună voiă la noi, a'i primi bucurosŭ. (Ér pe cei carĭ nu se alătură de bună voiă, îi aștéptă cnutulŭ ungurescŭ, dovadă necesitatea „mijlócelorŭ de dreptŭ și legale“, adecă asiatice pentru crearea statului naționalŭ maghiarŭ. — R. G.)

Caraghiósă e fóia unguréscă, când vré sĕ dovedéscă „libertatea unguréscă“ cu aceea, că în Pesta se plănuesce construirea unui teatru germanŭ. Audĭ năsdrăvăniă unguréscă! Intr'unŭ orașŭ, unde tocmai Ungurii suntŭ în minoritate, unde suntŭ 120,000 Germanĭ, zidirea unui teatru germanŭ e „grațiă unguréscă“! Ba speră fóia unguréscă că, „după-ce Maghiarofagilorŭ din Berlinŭ li-a succesŭ a se apĕra de invasiunea Hunilorŭ, li-a succesŭ totodată a face imposibilă construirea teatrului germanŭ în Pesta“.

Aceste espectorărĭ ale fóiei „Budapesti Hirlap“, despre intențiunile maghiarismului împreună cu sentința pronunțată de fóia „Budapesti Ujsag“, că zidirea teatrului germanŭ „delendam esse“, și împreună cu strigătele din dilele trecute ale lui „Ellenzek“ în contra primarului din Orăștiă, care la deschiderea esposiției industriale a vorbitŭ nemțesce, — lucrurĭ, carĭ de altmintrelea se petrecŭ față cu tóte națiunile nemaghiare — suntŭ óre dovedĭ de „libertate și constituționalitate“, orĭ dovedĭ de „sĕlbătĕciă neobicĭnuită între popóre civilisate și neînțelésă între popóre aliate? Gândéscă-se șoviniștii!

Corespondența „Gaz. Trans.“

Din com. Têrnavei-micĭ, Iunie 1890.

(Fine.)

Mi-se pare cam iritatŭ d-lŭ advocatŭ când vine a'mĭ spune, ba a mĕ face sĕ recunoscŭ adevĕrulŭ, că d-lŭ Macaveiu, venindŭ în D.-Sân-Mărtinŭ nu a aflatŭ șcólă, nu casă parochială, ci 8 jugĕre de pămêntŭ, și în timpulŭ funcționării sale a edificatŭ casă parochială frumósă, care a costatŭ pe comuna bisericéscă peste 2500 fl., a câștigatŭ casă cantorală și a înmulțitŭ porțiunea canonică, ce se póte dovedi cu cartea funduară, ba încă a adusŭ și ordine în comuna bisericéscă.

Inzadarŭ își dă d-lŭ advocatŭ ostenéla de a împodobi pe d-lŭ Macaveiu cu merite, căcĭ acelea cadŭ și se scutură de pe d-sa, cum au cădutŭ penele de pe corbulŭ lui Esopŭ, fiindŭ în publicŭ cunoscutŭ, că Blașulŭ intenționând sprijinirea Românilorŭ în Sânmărtinŭ, a datŭ banĭ de s'a edificatŭ casă parochială și s'a cumpĕratŭ o parte din pămêntŭ, și casa în care locuesce cantorulŭ, ba și ceea ce s'a vêndutŭ cu 800 fl., dér datoria totŭ stă pe grumazii poporului. Apoi ce ordine va fi adusŭ în comuna bisericéscă nu ne spune d-lŭ advocatŭ; credŭ că înțelege administrarea averei, despre care noi cei depărtațĭ nu putemŭ avé cunoscință, dér de va fi ordine orĭ disordine va sci Blașulŭ, că acum are și esactorŭ.

Totŭ cam supĕratŭ mi-se pare d-lŭ advocatŭ și pentru aceea, că am numitŭ Sân-Mărtinulŭ punctŭ debilŭ, susțiindŭ că acela nu ar fi așa cum sciu eu, căcĭ copiiĭ și copilele române se instruéză prin d-lŭ Macaveiu din religiune, prin urmare nu suntŭ lăsațĭ în scirea lui D-deu. Spunŭ dreptŭ, că éră m'a adusŭ d-lŭ advocatŭ în încurcătură de nu mĕ potŭ lumina în lucru. Nu sciu adecă pe care pruncĭ îi înțelege d-lui, că îi instruéză d-lŭ Macaveiu, pe pruncii locuitorilorŭ din Sân-Mărtinŭ, orĭ pe cei streinĭ, carĭ frecventéză scóla de statŭ? Dér orĭ pe care îi înțelege, nu potŭ pricepe cum ar puté avé d-lŭ Macaveiu darulŭ supranaturalŭ, de a instrui pruncii, fără a veni cu ei în atingere nemijlocită! Cum că pe pruncii obligațĭ la scólă ai poporenilorŭ și pe cei adulțĭ nu-i instruéză, va recunósce și trebue sĕ recunóscă chiar și d-lŭ Macaveiu, apoi cumcă pe cei carĭ frecventéză scóla de statŭ érășĭ nu îi instruéză, este lucru constatatŭ, căcĭ precum scimŭ noi cei depărtațĭ de centru, d-lŭ Macaveiu cu tóte că a luatŭ o remunerațiune óre-care, totŭ nu a pășitŭ în acea scólă, până nu l'a împinsŭ Blașulŭ de spate, și chiar împinsŭ de Blașiu în anulŭ scolasticŭ 1889/90 n'a fostŭ în scólă nicĭ-odată, până nu a apărutŭ în „Gazetă“ articulii cestionațĭ; e dreptŭ, că de atuncĭ umblă regulatŭ.

Décă d-lŭ Macaveiu, în cestiunea de față, ar fi avutŭ numai unŭ grăunte din zelulŭ, cu care d-lŭ advocatŭ din nobleța inimei și din simpatiă are înclinarea alŭ împodobi, întrebŭ: ar fi suferitŭ biserica sa în starea în care se află? Acea biserică s'a edificatŭ încă în anulŭ 1865 sub auspiciile și la stăruința d-lui administratorŭ Ioanŭ Pușcariu și de atuncĭ și până adĭ nu numai că nu s'a padimentatŭ, dér s'au formatŭ nisce găurĭ și grópe încâtŭ bietulŭ pĕcătosŭ, care întră într'însa trebue sĕ-șĭ încórde atențiunea, ca sĕ nu-șĭ frângă gâtulŭ; apoi privindŭ spre stucatură, care pe rêndŭ s'a sfĕrîmatŭ și ruinatŭ cu totulŭ, încâtŭ au rĕmasŭ lețele góle, inima privitorului trebue sĕ se umple de tristeță.

Incă o rugare! Décă d-ta d-le advocatŭ ai propusulŭ firmŭ a continua cu apĕrarea causei până la fine, séu folosindŭ terminulŭ advocațialŭ, până la „inrotulare“, fă bine și ia informațiunĭ dela clientŭ, că scólele din tractŭ, care le-a fostŭ înființatŭ protopopulŭ Căpucianu — nu de acelea edificate cu spese de câte 6000 fl. — mai cercetéză-le și adĭ pruncii, ca sĕ nu dicŭ „vr'un prunc“? C'un cuvênt, de atuncĭ de când d-l Macavei substitue pe protopopŭ, și primesce cu plăcere titulatura de protopopŭ, cercetat'a vre'o scólă din tractŭ? îndemnat'a poporulŭ prin cuvêntărĭ sĕ-șĭ dea pruncii la învĕțătură și fost'a vre o dată și asistat'a la vr'unŭ esamenŭ din scólele raionului sĕu? etc.

Acestea informațiunĭ luate, pasĕ înnainte cu Dumnedeu!

Incâtŭ privesce dorința d-lui advocatŭ de-a păși pe față și „a-mĭ arăta cinstita față“, îlŭ asigurezŭ, că în cuvêntulŭ de încheiere, când se înțelege de sine, că m'așĭ estinde ceva mai tare, nu numai mĕ voiu subscrie cu numele și conumele, dér îmĭ voiu ține de onóre a mĕ face și în persónă cunoscutŭ cu d-sa, ba mai multŭ, mĕ voiu pune la disposițiă a discuta asupra modalității cum s'ar puté mijloci, ca copiiĭ Sân-Mărtenilorŭ sĕ se împărtășéscă de órecare instrucțiune românéscă și până s'ar aduna capitalulŭ de 6000 fl.

Până atuncĭ rĕmânŭ totŭ celŭ de de multŭ Observ.

Regularea averilorŭ năsĕudene.

Regularea afacerilorŭ românescĭ-grănițerescĭ dela Năsĕudŭ s'a sĕvîrșitŭ. Impăciuirea ce o publicămŭ este nu numai în defavorulŭ proprietarilorŭ, dér este sdrobitóre pentru Românii grănițerĭ. Etă cuprinsulŭ:

Onoratei primării comunale în...

Ca plenipotențiațĭ ai Domnielorŭ Vóstre în procesulŭ cu familia Kemény, precum și în procesele cu înaltulŭ erariu regiu maghiarŭ, ne luămŭ voiă a Vĕ încunosciința, că în sensulŭ repețitelorŭ consultărĭ avute cu representanții D-Vóstrĕ precum și pe basa concluselorŭ aduse de aceștia în adunările lorŭ ținute la 26 Augustŭ 1888, precum și la 30 Noemvre 1889 și dilele următóre în Năsĕudŭ, pentru de a aplana odată pentru totdéuna tóte acelea cause de procesŭ, amŭ încheiatŭ în numele D-vóstrĕ atâtŭ cu familia Kemény, câtŭ și cu înaltulŭ erariu regiu maghiarŭ la 10 Ianuarie 1890 înaintea tribunalului regiu din Bistrița o împăciuire judecătoréscă, pe care Vi-o comunicămŭ mai la vale în întregŭ cuprinsulŭ ei atâtŭ în limba oficiósă maghiară, câtŭ și în traducere română, cu rugarea ca sĕ binevoițĭ a-o lua spre sciință și a Vĕ acomoda dênsei.

Bistrița, 1 Febr. 1890.

Ai domniilorŭ Vóstre stimătorĭ

Danilă Lica m. p. advocatŭ. *Gavrilŭ Manu* m. p. advocatŭ.

Protocolŭ

susceputŭ în 10 Ianuarie 1890 în archiva de procese a tribunalului reg. din Bistrița în causa de procesŭ a br. Kemény Domokos et cons. contra erariului regiu apoi contra comunelorŭ Budaculŭ rom., Ragla etc. pcto recunóscerea dreptului de proprietate la realitățĭ și predarea acelora în posesiune, mai încolo pcto solvirea alorŭ 3,110,490 fl. v. a. s. c. ca usufructŭ perdutŭ.

Fiindŭ de față: din partea actorilorŭ: Dr. Victorŭ Rohrer, advocatŭ în Budapesta; din partea curatorelui eredității Br. Kemény István: totŭ Dr. Victorŭ Rohrer advocatŭ în Budapesta; din partea erariului regiu: Dr. Iuliu Csávássy consiliarŭ alŭ direcțiunei fiscale dominale din Budapesta; din partea comunelorŭ inacționate, precum și din partea tuturorŭ celorlalte comune din fostulŭ districtŭ alŭ Năsĕudului: Danilă Lica și Gavrilŭ Manu, advocațĭ în Bistrița; din partea fondului școlasticŭ centralŭ și de stipendii alŭ districtului Năsĕudŭ: Ioachimŭ Mureșianu, advocatŭ în Năsĕudŭ.

Ordinându-se prin resoluțiunea tribunalului regiu din Bistrița ddto. 28 Decemvre 1889 Nr. 4513—1889 pe diua de 8 Ianuarie 1890 terminulŭ pentru susceperea împăciuirei, care terminŭ însĕ cu acea ocasiune s'a amânatŭ pe diua de astădĭ, representanții partidelorŭ s'au și presentatŭ, și Dr. Iuliu Csávássy consilierŭ alŭ direcțiunei fiscale dominale îșĭ alătură plenipotența la acestŭ protocolŭ sub 1, ér advocatulŭ Dr. Victorŭ Rohrer plenipotența sa de substituire primită dela Bokros Elek sub 2.

Deórece însĕ atâtŭ erariulŭ regiu, câtŭ și tóte comunele din fostulŭ districtŭ alŭ Năsĕudului, precum și fondulŭ scolasticŭ centralŭ și de stipendiă alŭ districtului Năsĕudŭ dorescŭ a aplana și purifica pe cale pacĭnică nu numai procesulŭ intentatŭ de Br. Kemény Domokos et cons., fără și unele cestiunĭ emanente din contractulŭ ddto. 12 Marte 1872: Danilă Lica și Gavril Manu ca representanții tuturorŭ celorŭ 44 comune ținĕtóre de fostulŭ districtŭ alŭ Năsĕudului îșĭ alătură plenipotențiile respective la acestŭ protocolŭ sub 3—46, ér adv. Ioachimŭ Mureșianu ca representantele fondului scolasticŭ și de stipendiă alŭ districtului Năsĕudŭ 'șĭ alătură plenipotența sub 47.

In urma acestora se suscepe la protocolŭ pe basa înțelegerei statorite întrĕ Br. Kemény Domokos et cons., întrĕ erariulŭ regiu, apoi întrĕ comunele Năsĕudŭ, Rebrișóra, Rebra, Parva, Neposŭ, Feldru, Ilva mică, Leșiu, Ilva mare, Sân-Iosifŭ, Măgura, Rodna vechiă, Rodna nouă, Maieru, Sân-Georgiu, Salva, Hordou, Telciu, Romuli, Bichigiu, Mititei, Mocodŭ, Zagra, Pojenĭ, Suplaiu, Găurenĭ, Runcŭ, Borgo-Prundŭ, Borgo-Bistrița, Borgo-Tiha, Borgo-Mureșienĭ, Borgo-Susenĭ, Borgo-Mijlocenĭ, Borgo-Josenĭ, Borgo-Rusu, Monorŭ, Gledinŭ, Șeuțŭ, Budaculŭ românŭ, Ragla, Morărenĭ, Rusi'n munțĭ, Nușfalĕu și Sântiona, precum și între fondulŭ scolasticŭ centralŭ și de stipendie alŭ districtului Năsĕudŭ următórea împăciuire judecătoréscă; (Va urma.)

TELERGAMELE „GAZ. TRANS“.

(Serviciulŭ de coresp. biuroului din Pesta.)

Belgradŭ, 12 Iunie. In urma vorbirei lui Kalnoky, guvernulŭ sêrbescŭ a trimisŭ ministrului sĕu plenipotențiarŭ în Viena o notă, în care dice, că declarațiunile lui Kalnoky l'au întristatŭ adêncŭ pe guvernŭ. Cu tóte mĕsurile de represalii luate de guvernulŭ austro-ungarŭ în contra importului de porcĭ din Serbia, guvernulŭ sêrbescŭ rĕmâne fidelŭ declarațiunilorŭ sale de amiciţiă lealā de mai nainte; din partea Serbiei nu s'a făcutŭ nicĭ celŭ mai micŭ lucru, ce ar puté jigni reciprocitatea amicală.

Sofia, 12 Iunie. Curtea de casațiă îșĭ va da în sĕptĕmâna vitóre hotărîrea sa în procesulŭ Panița.

Berlinŭ, 12 Iunie. „National-Zeitung“ ține de rĕu și desaprobă convorbirile continue ale lui Bismarck cu corespondențĭ streinĭ. Figura istorică a lui Bismarck n'are nevoiă de astfelŭ de lucrurĭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 12 Iuniu st. n. 1890.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	9.25	9.28
Argintŭ românescŭ	9.20	9.23
Napoleon-d'orĭ	9.30	9.33
Lire turcescĭ	10.56	10.61
Imperialĭ	9.54	9.59
Galbinĭ	5.45	5.50
Scris. fonc. „Albina“ 6%	—.—	—.—
„ „ „ 5%	—.—	—.—
Ruble rusescĭ	133.—	134.—
Mărcĭ germane	—.—	—.—

Discontulŭ 6- 8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 11 Iuniu st. n. 1890.

Renta de aurŭ 4%	103.75
Renta de hârtiă 5%	99.80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	116.50
dto argintŭ	96.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	113.20
Bonurĭ rurale ungare	89.10
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	138.25
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	126.75
Renta de hârtiă austriacă	89.—
Renta de argintŭ austriacă	90.15
Renta de aurŭ austriacă	109.75
Losurĭ din 1860	140.—
Acțiunile băncei austro-ungare	966.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar.	342.—
Acțiunile băncei de creditŭ austr.	305.75
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.54
Napoleon-d'orĭ	9.33
Mărcĭ 100 împ. germane	57.50
Londra 10 Livres sterlinge	117. –

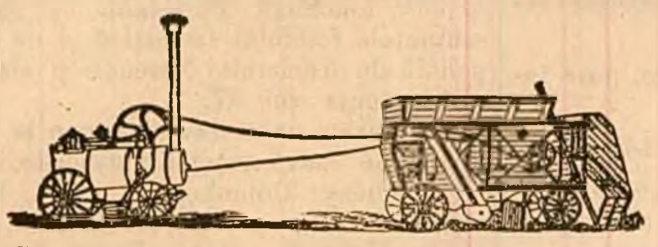
Editorŭ și redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Turnătoria de ferŭ şi fabrica de maşinĭ a lui **SCHLICK**

SOCIETATE PE ACŢII IN BUDAPESTA.

FABRICA ŞI BIROULŬ: VI., Külsö váczi-út 1696/99, BIROULŬ ÎN ORAŞŬ ŞI DEPOSITULŬ: VI., Podmaniczky-utcza 14,

Garniturĭ de treieratŭ cu vaporŭ,

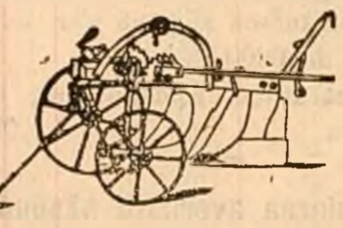

Locomobile şi treierătorĭ cu aburŭ şi pervasurĭ (rame) de ferŭ, mai departe Garniturĭ de treieratŭ cu Vêrtej (Göpel). morĭ pentru curăţitulŭ cerealelorŭ (Sistemŭ Baker şi Vidats) Trieure. Mai departe se află gata: Aparate originale americane pentru legatulŭ snopilorŭ, maşinĭ originalŭ americane de cositŭ.

Pluguri patent. ale lui SCHLICK cu 2 şi 3 brazde,

Plugurĭ-Royal pat., Plugurĭ-Royal, carĭ se conducŭ de sine, Plugurĭ originale ale lui **Schlick** şi **Vidats** cu 1 brazdă, unelte pentru lucrarea pămêntului, spărgĕtorĭ de bulgărĭ, grape.

Maşinĭ de semânatŭ în rândurĭ „HALADAS“, patentate ale lui Schlick.

Maşinĭ de semânatŭ în latŭ, maşinĭ pentru preparatŭ nutreţŭ, maşinĭ pentru sfărîmatŭ porumbŭ (cucuruzŭ), morĭ de urluitŭ, morĭ de măcinatŭ şi instalaţiunĭ pentru fabricarea de uleiu (piuĕ de uleiu).

Preţurile cele mai eftine. — Modalităţĭ de plată favorabile.

Preţurĭ-curente la cerere gratis şi franco.

281,18—9

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
Pe şése lunĭ . . . . 6 fl. —
Pe unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunĭ . . . . 10 fr.
Pe şése lunĭ . . . . 20 fr.
Pe unŭ anŭ . . . . 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Dumineca.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ . . . . 2 fl. —
Pe şése lunĭ . . . . 1 fl. —
Pe trei lunĭ . . . . 50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe anŭ . . . . 8 francĭ.
Pe şése lunĭ . . . . 4 francĭ.
Pe trei lunĭ . . . . 2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a aráta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1890.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ accelerată.	Trenŭ accelerată	Tren de persóne	Tren de persóne
Viena	3.25	8.—	10.50	
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10
Szolnok	11.29	4.05	11.07	9.28
P. Ladány	1.07	5.46	1.20	11.58
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51
	2.32	7.11	3.03	2.06
Mezö-Telegd	3.02	7.41	3.48	2.46
Rév	3.33	8.16	4.31	3.40
Bratca			4.54	4.03
Bucia			5.14	4.25
Ciucia	4.26	9.05	5.40	4.51
Huiedin	4.58	9.35	6.22	5.32
Stana			6.38	5.49
Aghiriş			6.59	6.11
Ghirbĕu			7.11	6.28
Nădĕşel	5.49	Trenŭ de pers	7.24	6.44
Cluşiu	6.02	10.35	7.39	7.04
	6.12	11.02	7.54	8.30
Apahida	6.27	11 23	8.11	8.55
Ghiriş	7.31	12.42	9.18	10.31
Cucerdea	7.55	1.18	9.49	11.19
Uióra		1.25	9 56	11.27
Vinţulŭ de susŭ		1.33	10.02	11.35
Aiud	8.21	1.55	10.22	12.02
Teiuşŭ	8.37	2.14	10.39	12.26
	8.42	2.24	10.57	1.18
Crăciunelŭ		2.49	11.20	1.54
Blaşiu	9.14	3.02	11.36	2.11
Micăsasa		3.33	12.04	2.49
Copşa mică	9.49	3.48	12.23	3.23
Mediaşŭ	10.07		12.39	3.46
Elisabetopole	10.30		1.08	4.27
Sighişóra	11.06		1.50	5.39
Haşfalĕu	11.22		2.06	6.03
Homorodŭ	12.37		3.20	7.51
Augustinŭ			3.56	8.36
Apaţa	1.26		4.19	9.10
Feldióra	1.47		4.44	9.44
Braşovŭ	2.23		5.20	10.31
	2.33		5.30	
Timişŭ	3.15		6.14	11.23
Predealŭ	3.47		6.45	12.08
Bucuresci	9.30		11 35	

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accelerată	Trenŭ de pers.	Trenŭ accelerată.	Tren de persóne
Bucuresci	7.55			4.45
Predealŭ	1.08		4.10	9.12
				9.41
Timişŭ	1.37		4.50	10.17
Braşovŭ	2.13		5.50	10.32
	2. 3	4.—		11.07
Feldióra	3.12	4.44		11 30
Apaţa	3.32	5.20		11.51
Ágostonfalva	3.47	5.47		11.59
Homorodŭ	4 20	6.35		12.27
Haşfalĕu	5.25	8.12		1.35
Sighişóra	5.45	8.47		1.59
Elisabetopole	6.12	9.29		2.32
Mediaşŭ	6.33	10.10		2.59
Copşa mică	6.46	10.32		3.13
	6.48	10.42	11.47	3.18
Micăsasa		11.01	12.04	3.33
Blaşiu	7 22	11.37	12.32	4.03
Crăciunelŭ		11.52	12.44	4.14
Teiuşŭ	7.51	12.23	1.06	4.36
	7.58	1.23	1.30	5.06
Aiudŭ	8.15	1.50	1.54	5.24
Vinţulŭ de susŭ		2.20	2.16	5.45
Uióra		2.28	2.23	5.51
Cucerdea	8 45	2.46	2.39	6.08
Ghirişŭ	9.16	3.33	3.15	6.42
Apahida		5.—	4.32	7.52
Cluşiu	10.36	5.28	4.53	8.10
	10.48	6.05	5.30	8.30
Nădăşelŭ		6.26	5.48	8.50
Gîhrbău		6.42		9.05
Aghireşŭ		6.58	6.11	9.19
Stana		7.24		9.43
B. Huiedin	12.01	7.47	6.43	10.02
Ciucia	12 31	8.27	7.12	10.41
Bucia		8.49		10.56
Bratca		9.08		11.13
Rév	1.10	9.28	7.51	11.32
Mezö-Telegd	1.36	10.04	8.17	12.07
Oradea-mare	2.01	10.41	8.42	12.41
	2.08	11.06	8.47	1.09
P. Ladány	3.31	1.19	10.09	3.03
Szolnok	5 11	3.31	11.51	5.10
Budapesta	7.15	6.35	1.55	8.15
	8.40	6.50	2.25	10.40
Viena	1.40	3.—	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ accelerată.	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena	8.—	10.50	3.25
Budapesta	2.—	8.15	9.40
Szolnok	4.20	11.18	1.02
Aradŭ	8.10	3.50	5.27
	2.20 (Trenŭ omnibus)	4.10	5.50
Glogovaţŭ	2.34	4.22	6.02
Gyorok	3.05	4.46	6.23
Paulişŭ	3.23	4.58	6.34
Radna-Lipova	3.39	5.16	6 52
Conop		5.38	7.17
Bĕrzava		5.53	7.33
Soborşinŭ		6.15	8.20
Zamŭ		6.58	8.49
Gurasad.		7.22	9.16
Ilia		7.38	9.32
Branicica		7.54	9.51
Deva		8.14	10.18
Simeria (Piski)		8.43	10.44
Orăştia		9.12	11.14
Şibotŭ		9.34	11.39
Vinţulŭ de josŭ		9.56	12.05
Alba-Iulia		10.17	12.26
Teiuşŭ		10.44	12.58

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ accelerată.	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Teiuşŭ		12.59	4.51
Alba-Iulia		1.39	5.27
Vinţulŭ de josŭ		1.56	5.44
Şibotŭ		2.23	6.06
Orăştia		2.49	6.28
Simeria (Piski)		3.37	7.10
Deva		3.58	7.26
Branicica		4.18	7.48
Ilia		4.43	8.10
Gurasada		4.53	8.21
Zamŭ		5.21	8.48
Soborşinŭ		5.56	9.17
Bĕrzava		6.46	9.54
Conopŭ		7.02	10.09
Radna-Lipova	5.49 (Trenŭ omnibus)	7.36	10.38
Paulişu	6.06	7.50	10.51
Gyorok	6.24	8.03	11.03
Glogovaţ	6.53	8.26	11.27
Aradŭ	7.06	8.38	11.38
	7.45	9.05	12.10
Szolnok	11.51	2.25	4.47
Budapesta	1.55	5.50	7.45
Viena	7.20	1.40	6.05

Copşa-mică—Sibiiu

	Tr. de p.	T. de p.	Tr. omn.
Copşa-mică	4.05	10.47	7.10
Şeica mare	4.35	11.17	7.35
Lómneşŭ	5.16	11.58	8.27
Ocna	5.47	12 29	8.59
Sibiiu	6.10	12.52	9.23

Sibiiu-Copşa-mică

	Tr. omn.	Tr. de p.	Tr. de p.
Sibiiu	7.35	4.34	9.50
Ocna	8.02	4.58	10.14
Lómneşŭ	8.30	5.25	10.40
Şeica mare	9.05	5.55	11.10
Copşa-mică	9.34	6.20	11.35

Cucerdea-Oşorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

	Tr. de p.	Tr. de p.	Tr. omn.
Cucerdea	2.55	8.20	2.56
Cheţa	3.25	8.50	3.29
Ludoşŭ	3.46	9.11	4.06
M.-Bogata	3.56	9.20	4.15
Iernutŭ	4.33	9.57	4.54
Sânpaulŭ	4.48	10.12	5.10
Miraşteu	5.11	10.35	5.34
Oşorheiu	5.30	10.54	5.35
	5.50	4.58	
Reghinul-săs.	7.25	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

	Tr. omn.	Tr. de p.	Tr. de p.
Reghinul-săs.		8.25	8.—
Oşorheiu		10.—	9.49
	7.24	5.54	10.20
Miraşteu	7.44	6.14	10.39
Sânpaulŭ	8.07	6.37	11.02
Iernutŭ	8.29	6.58	11.23
M. Bogata	9.02	7.28	11.53
Ludoşŭ	9.35	7.41	12.06
Cheţa	9.51	7.57	12.22
Cucerdea	10.23	8.25	12.50

Simeria (Piski)-Petroşenĭ

Simeria	7.17	11.28	3.50
Streiu	7.54	12.12	4.32
Haţegŭ	8.45	1.08	5.20
Pui	9.39	2.03	6.15
Crivadia	10.37	2.51	7.03
Baniţa	11.26	3.30	7.43
Petroşeni	12.—	4.02	8.15

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşeni	6.05	10.42	4.03
Baniţa	6.45	11.23	4.49
Crivadia	7.26	11.57	5.24
Pui	8.07	12.33	6.04
Haţegŭ	8.51	1.19	6.43
Streiu	9.41	2.09	7.28
Simeria	10.20	2.47	8.—

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.18	4.18
Aradulŭ nou	6.40	4.40
Németh-Ságh	7.05	5.05
Vinga	7.33	5.33
Orczifalva	7.56	5.50
Merczifalva	8.14	6.06
Timişóra	9.04	6.50

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.30	1.10
Merczifalva	7.23	1.59
Orczifalva	7.49	2.19
Vinga	8.16	2.46
Németh-Ságh	8.37	3.03
Aradulŭ nou	9.09	3.41
Aradŭ	9.25	3.55

Simeria (Piski)-Unied.

	Tr. omn.
Simeria (Piski)	4.—
Cerna	4.21
Uniedóra	4.50

Unied.-Simeria (Piski).

Uniedóra	9.25
Cerna	9.51
Simeria	10.10

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	7.40	10.50	3.55	9.30
Turda	8.—	11.10	4.10	9.50

Turda—Ghirişŭ

Turda	6.05	9.40	2.40	8.20
Ghirişŭ	6.25	10.—	3.—	8.40

Mureşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

Mureşŭ-Ludoşŭ	4.—
Ţagŭ-Budatelecŭ	6 48
Bistriţa	9 59

Bistriţa-Mureşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	1.16
Ţagŭ-Budatelecŭ	4 50
Mureşŭ-Ludoşŭ	9.59

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	5.—	11.25
Odorheiu	7.49	1.50

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	8.40	2.45
Sighişóră	10.52	5.28

Nota: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU Braşov.